

N:o 12.

Af herr **I. E. G. Svensson** i Skyllberg, *om beskattningsort för inkomst af elektriska kraftledningar, som beröra två eller flera kommuner.*

Vid 1903 års riksdag väckte herr C. J. Hammarström i denna kammar motion om införande i bevillningsförordningen af bestämmelser och föreskrifter om huru och efter hvilka grunder taxering bör äga rum i fråga om elektriska ledningar och med dem sammanhängande beskattningsföremål, som beröra två eller flera kommuner.

Bevillningsutskottet afstyrkte motionärens framställning, och densamma vann icke heller Riksdagens bifall.

Då jag nu tillåter mig att väcka en motion i samma syfte som den ofvan berörda, af herr Hammarström vid 1903 års riksdag väckta, sker det i hufvudsak på samma motivering, som han till stöd för nämnda motion frambar och till hvilken jag ber att få hänvisa. Han påpekade i motionen, hurusom stora svårigheter torde möta att med gällande lagstiftning bestämma, hvar och huru en elektrisk kraftledning från en kommun till en annan rättvisligen bör beskattas.

Bevillningsutskottet anförde i sitt afstyrkande utlåtande, att de svårigheter, som härvidlag kunna uppstå, icke vore större än vid beskattning öfver hufvud taget af rörelse eller yrke, som någon drifver på olika orter. Denna utskottets uppfattning håller enligt mitt förmenande icke streck.

Jag vågar nämligen påstå, att i det fall, att ett vattenfalls kraft ledes från den vid fallet uppbyggda kraftstationen öfver till en annan kommun för att där användas antingen till drifvande af något enstaka industriellt företag eller till utminuteri för olika ändamål, det icke låter sig göra att bestämma, huruvida rörelsen skall anses vara bedrifven inom den ena

eller den andra kommunen eller — därest båda kommunerna skulle anses vara berättigade till skatt — huru stor del af denna skall tillfalla endera kommunen. Båda kommunerna kunna med full rätt göra anspråk på att hela rörelsen skall beskattas just inom dess beskattningsdistrikt; och ofta nog torde det vara rent af omöjligt att lösa tvistefrågan.

Erfarenheten från de senare åren bestyrker också, att en brist i nu berörda hänseende finnes i lagstiftningen. Nästan hvarje år har pröfningsnämnden inom det län, där jag har min valkrets, nämligen Örebro län — hvarest som bekant en mångfald af elektriska kraftledningar finnas — haft att afgöra tvister om beskattningsarten för dylika ledningar, och saknaden af klar och tydlig lag har vållat, att någon fast och säker lagtillämpning icke heller kunnat komma i fråga, utan att man i hvarje fall af ifrågavarande art stått tvekande och oviss och att domsluten blifvit i större eller mindre mån — jag skulle nästan vilja säga — godtyckliga. Att råda bot härför, ju förr dess hellre, är naturligtvis en synnerligen viktig Riksdagens uppgift.

I fråga om den norm, som då skulle genom lag bestämmas för dylika beskattningsfrågors afgörande, kunna råda olika meningar. Det enklaste vore otvifvelaktigt att stadga, att inkomsten af elektrisk kraftledning skall beskattas till hälften å den ort, där kraftkällan är belägen, och till andra hälften å den ort, där kraften användes respektive utminuterar. Men någon skillnad torde måhända böra göras för det fall, att kraften öfverföres för att hufvudsakligen drifva en enda industriell anläggning, och det fall att den efter öfverföringen kommer att utminuterar för olika ändamål, så att säga göres till föremål för handel. I förra fallet synes kraftkällan böra anses såsom det hufvudsakliga i beskattningshänseende, i senare fallet åter kraftfördelningsstationen. Proportionen $\frac{1}{3} : \frac{2}{3}$ kan möjligen ifrågasättas såsom den öfver hufvud taget riktiga för fördelningen af skatten.

Jag tilltror mig emellertid ej att väcka något bestämdt förslag härutinnan, utan öfverlämnar åt bevillningsutskottet att efter eget bepröfvande afgöra, huruvida någon positiv förändring af gällande bevillningsförordning i den riktning jag antydtt kan omedelbart företagas, eller huruvida man för närvarande bör inskränka sig till en skrifvelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning och förslag i ämnet.

I detta sammanhang anhåller jag att få fästa Riksdagens och dess bevillningsutskotts uppmärksamhet på en annan fråga, som ofta nog uppställer sig vid beskattning af elektriska kraftledningar, enär den kräfer ett svar i alla de fall, då utnyttjande sker af ett vattenfall, beläget mellan två olika kommuner. Inom hvilken af dessa båda kommuner skall rörel-

sen — vi bortse nu från den eventualiteten att kraften bortledes — beskattas? Af bevillningsförordningens bestämmelser följer svaret: inom den kommun, på hvars strand kraftstationen med turbiner och maskiner är uppförd. Men nog måste man erkänna, att detta innebär en orättvisa emot den andra kommunen, som dock äger hälften af vattenfallet och inom hvars område tillika en icke oväsentlig del af anläggningen, nämligen halfva dammbyggnaden, kan befinnas. Det torde vara skäl att vid en blifvande förändring af lagstiftningen i det hänseende, hvarom jag ofvan talat, också toges i öfvervägande, huruvida icke något kunde och borde göras för en utjämning af den orättvisa, som enligt min åsikt ligger däri, att vinsten af att ett två kommuner tillhörigt vattenfall utnyttjas uteslutande skall tillkomma den kommun, inom hvars område kraftstationen är uppförd.

På grund af hvad jag anfört, hemställer jag

att Riksdagen måtte besluta, *antingen* att i bevillningsförordningen införes bestämmelser om huru och efter hvilka grunder taxering bör äga rum i fråga om elektriska kraftledningar och med dem sammanhängande beskattningsföremål, som beröra två eller flera kommuner, *eller ock* aflåta skrifvelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning och förslag i de ämnen motionen afser.

Stockholm den 23 januari 1906.

Ivan Svensson.

Häri instämma:

Julius Centerwall. M. Sundström. O. G. Erikson.

C. J. Berggren. Carl af Burén. Carl Gustafsson.

Erik Röing. Conrad Vahlquist. E. A. Nilson.

Adolf Janson.
